

Երևան, 29 Հունիս, 2024

ՏԵՐՈՒԱԿԱՆ ԱՊՈԹ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասփութիւն Հօր Յիսուս, կուր ինձ իմասփութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա վիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 119

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՕՐԵՆՔԻՆ ՊԱՐԳԵՒԱԾ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

Ճնորհք ըրէ ինձի՝ քու ծառայիդ,
որպէսզի ապրիմ եւ խօսքերդ գործադրեմ:
Բաց աջքերս, որպէսզի փեսնեմ Օրէնքիդ հրաշալիքները:
Ես պանդուխս եմ երկրի վրայ,
պափուէրներդ մի ծածկեր ինձմէ:
Սիրքս կ'այրի պեսաբար օրէնքներուդ ըղճալով:
Դուն կը սասպես անիծեալ ամբարդաւանները,
որոնք շեղած են պափուէրներէդ:
Ինձմէ հեռու պահէ անոնց նախապինքն ու արհամարհանքը,
որովհենքեւ ես պափուիրաններդ կը գործադրեմ:
Թէպէս իշխողները ինձի դէմ դաս կը նիւթեն ու կը չարախուեն,
բայց ես՝ քու ծառադ՝ կանոններուդ մասին կը խորիիմ:
Արդարեւ պափուիրաններդ են իմ քերկրանքս,
անոնք են իմ խորհրդականներս:

ՀԱՐՍԿԱՆ

Ի քեզ նայիմք, լոյսադ անմատոյց Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ.
Որ վասն մեր եղար ի զքի, եւ նընջեցեր ի տապանի՝
Աղ մեզ ննջեա՛, աղթո՛ւն բնութիւն, Հերքեա՛ զչարին ներգործութիւն.
Զի ի տուլնջեան և գիշերի Տացուք քեզ փառ անլոելի:
Էիդ լուսոյ անըստուերի Պաղատանօք կամք առաջի.
Որ փակեալ դրամքը յերեկոյին՝ երեւեցար մետասանին.
Ընդ թովմայի առ քեզ գոչեմք՝ Տէր եւ Աստուած զքեզ դաւանեմք.
Էջ եւ առ մեզ յերեկոյին՝ եւ տո՛ւր զողոյն քո ի հոգիս:
Ռամեալքս լզքեզ, Տէր, աղաչեմք՝ Մեզ յօգնութիւն նայեա՛, հայցեմք,
Պահապանդ Խրապէլի՝ Անձանց մերոց լե՛ր հովանի.
Օթեա՛ առ մեզ, իսաղաղարար, Զի ննջեսցուք անխոռվարար.
Զի ընդ առաւուրս կանխեսցուք Օրինել զքեզ ընդ Հօր հոգւով:

ԱՊՈԹ

Տէր Աստուած գթութեան, փրկութեան եւ ողորմութեան, քաւութեան եւ նորոգութեան, բժշկութեան եւ առողջութեան, լուսաւորութեան եւ կենդանոութեան, բարութեան եւ անմահութեան, յիշէ մեզ երբ զաս քու թագաւորութեամբդ: Քեզի կը պաղափինք՝ քեզի խաչակից եղողին հետ, յախփեանս. ամէն:

ԾԱՐԱԿԱՆ - ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԹ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ: (X 3)

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վտանգից մերոց:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գլուխեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԾԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈՁՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսոս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ՍԱՂՄՈՍ 61

ՏԱՐԱԳԻՐ ՄԱՐԴՈՒՆ ԱՂՕԹՔԸ

Լսէ հեծեծանքս, ով Ասպուած,

մքիկ ըրէ աղօթքս:

Տունէս հեռու եւ յուսահափ՝ օգնութեանդ կը դիմեմ.

դուն զիս կրնաս առաջնորդել փրկութեան ժայռին,

որուն հասնիլը ոյժերէս վեր է:

Արդարեւ իմ ապաւէնս ես դուն,

թշնամիին դէմ իմ հզօր աշբարակս:

Դիմի ուզէի յաւիփենապէս քու յարկիդ տակ բնակիլ,

եւ թեւերուդ հովանիին ապաւինիլ:

Դուն լսեցիր իմ աղօթքս, ով Ասպուած,

եւ ինծի գուիր այն ժառանգութիւնը

ըր կը վերապահես քեզմէ ակնածողներուն:

Երկար կեանք գուր թագաւորին,

երկար գրարիներ՝ սերունդէ սերունդ:

Թող յաւէք զահակալէ Ասպուծոյդ ներկայութեան,

քու սէրդ եւ հաւաքարմութիւնդ միշք պահապան ըլլան իրեն:

Ես նուազով անդադար քեզ պիփի ներբողեամ,

եւ օրը օրին իմ ուխտերս պիփի կապարեմ, ով Ասպուած:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,

աշ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,

ի ճատիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ,

ի մնջել եւ ի յառնել, զի մի երքեք սասանեցայց.

եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՏԱՐԱԳԻՐ ՄԱՐԴՈՒ ԱՊՈՁՔԸ

Դաիթ սրբաց ու անկեղծ կը դիմէ Ասպուծոյ եւ կը խնդրէ որ Ասպուած մփիկ ընէ աղօթքը: Երբ կը դիմէ, բայց յսպակ իր մփիկ մէջ ունի, որ լսեց եւ խնդրանքը գուաւ: Այս գողերը յիշեցում են նաև մեզմէ իրաքանչիրին, որ մենք ալ երբ ծանր վիճակներու մէջ կանցնինք եւ անել կացութեան մէջ ենք, ինչ կրնանք ընել, եթէ ոչ Դաիթի նման դիմելու Ասպուծոյ, սակայն դիմենք վարահութեամբ, որ Ասպուած ոչ թէ միայն պիտի լսէ, այլ նաև պիտի պարախանել: Երբ հաւաքքով կը դիմենք ու կը հայցենք Ասպուծոյ կամքը, որ իր ժամանակին պիտի կարարուի:

Երբ Դաիթ կը լիսէ. «Լսէ հեծեանքս, մփիկ ըրէ աղօթքս» ոչ թէ որովհետեւ հաւաքքը պակսեր է, այլ՝ ընդհակառակը կ'ուզէ ապահինի Ասպուծոյ եւ ոչ թէ իր ոյժերուն: Այս Սաղմոսը նաև օրինակ է, որ մենք ալ դիմենք Ասպուծոյ, եւ Ասպուած պարարասպ է լսելու: Երբ ծանր վիճակներու մէջ ենք, Ասպուած կը սպասէ որ մենք իրեն դիմենք: Դաիթ երբ կը դիմէ, կը դիմէ ամենայն վարահութեամբ որ Ասպուած ոչ թէ պիտի լսէ, այլ արդէն լսեր ու պարախաներ է: Նոյն այս հաւաքքով դիմելու Ասպուծոյ:

Դաիթ կը ներկայացնէ իր վիճակը, որ կը գգնուի Տունէն հեռու եւ յուսահար, կը դիմէ Ասպուծոյ օգնութեան համար: Եթէ պեսէք այնպիսի վարահութեամբ կը դիմէ, ըսելով. «Դուն զիս կրնաս առաջնորդել փրկութեան ժայռին», փրկութեան ժայռը, Քրիստոս ժայռը, եւ նոյն այն ժայռը, որ ամբողջ 40 տարիներու ընթացքին իրենց գուաւ այն ջուրը, որուն համար կ'ըսէ Պողոս Առաքեալ Կորնթացիներուն ուղղուած նամակին մէջ: Այն ժայռը, որուն կ'անդրադառնայ Քրիստոս ըսելով. «Ով որ կը լսէ իմ այս խօսքերս եւ կը գործադրէ, կը նմանի այն մարդուն որ իր գունը ժայռի վրայ կը հիմնէ, երբ ալիքները զառնուին, հովերը փշեն, այդ գունը կանգուն կը մնայ»: Ահա Դաիթ իր այս ծանր վիճակին մէջ, կ'ուզէ հենիկ փրկութեան ժայռին: Դաիթ նաև կը խոսպովանի, որ ինք ի վիճակի մէջ չէ եւ իր ոյժերէն վեր է այդ փրկութեան հասնիլը, ուրեմն Ասպուծոյ կը դիմէ եւ Ասպուած կը խնդրէ որ զինք առաջնորդէ դէպի այդ փրկութեան ժայռը:

Յրդ համարով Դաիթ շնորհակալութիւն կը յայգնէ Ասպուծոյ, որ իր ապաւէնն ու հզօր աշքարակն է թշնամիին դէմ: Ահա յիշեցում նաև մեզի այսօր, մեզ համար ալ Ասպուած մեր ապաւէնն ու հզօր աշքարակն է: Ամենածանր վիճակին մէջ իսկ ունինք այս հաւաքքն ու վարահութիւնը:

4րդ համար, Դաիթ փափաք մըն է որ կը յայգնէ, «Յաւիփենապէս քու յարկիդ բակ բնակիլ եւ թեւերուդ հովանիին ապահինիլ»: Դաիթ իր ասդանդական ու թափարական վիճակին մէջ, ու մանաւանդ գունէն հեռու յուսահար, պէսք էր որ փափաքեր գուն երթալ, եւ աւելի իր թագաւորական զահին բազմեր, բայց այդ չէր իր փափաքը, այլ՝ Ասպուծոյ ներկայութեան ըլլալ: 27 Սաղմոսին 4րդ համարին մէջ Դաիթ կ'արդարացնուի ըսելով. «Մէկ բան խնդրեցի Տիրոջմէն, եւ սա է խնդրանքս, որ կեանքիս բոլոր օրերուն մէջ Քու տանդ մէջ բնակիմ»: Նոյն փափաքը Պողոս Առաքեալ ունի երբ կ'ըսէ. «Միակ փափաքս է Քրիստոսի հեգ ըլլալ»: Այսօր, բոլորս մէկէ աւելի փափաքներ ունինք: Եթէ ուզենք զրել շարքը երկար է, բայց ունինք Դաիթի կամ Պողոս Առաքեալի նման փափաքը: Եթէ ունինք, ամուր փոնենք, եթէ ոչ այսօր այդ փափաքը ունենալու խնդրանքը ներկայացնենք: Ահա թէ ինչու Քրիստոս աշխարի եկաւ մարմնացաւ, մարդացաւ եւ խաչի մահուամբ յանձն առաւ մահը, որպէսզի իրականացնէ այդ փափաքը, յաւիփենապէս ապրելու Ասպուծոյ ներկայութեան: Արիթով մը Քրիստոս պիտի ըսեր Նիկողէմոսին. «Ասպուած այնքան սիրեց աշխարիը, որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդին գուաւ, որպէսզի ով որ հաւաքայ անոր չկորսուի, այլ յաւիփենական կեանք ունենայ»: Ուրեմն, կարելի է յաւիփենապէս Ասպուծոյ յարկին փակ ապրի: Այն, կարելի է, Քրիստոսով ամեն ինչ կարելի է, եւ Քրիստոս կարելի դարձուց, պայմանաւ, ով որ Անոր սուրբ անունը փառաւորելու:

Ասպուած ճշմարիք ու հաւաքարիմ է, որ կը նշանակէ, ինչ որ խոսպանայ կը կարարէ: Ահա Դաիթ ցոյց կու փայ իր իսկ կեանքի օրինակով, ըսելով. «Դուն լսեցիր իմ աղօթքս, եւ ինծի գուիր այն ժառանգութիւնը որ կը վերապահես քեզմէ ակնածողներուն»: Ուրեմն, ինչ որ Ասպուած խոսպացեր է, կը կարարէ: Փրկութիւն խոսպացեր է, ուրեմն կը փրկէ, մեղքերու քաւութիւն եւ թողութիւն, ուրեմն կը քաւէ եւ թողութիւն կը շնորհէ, յաւիփենական կեանք, ուրեմն յաւիփենական կեանք կը պարզեւէ: Ահա այս հաւաքարմութեան համար փառք գուաւ Ասպուծոյ եւ Անոր սուրբ անունը փառաւորելու:

«Եւլաքքրական է, որ նրդ համարին մէջ Դաիթ կը խնդրէ, որ Ասպուած երկար կեանք գոյ թագաւորին, երկար գոարիներ՝ սերունդէ սերունդ: Ընդհանրապէս, մեր մարդկային դրուածքին մէջ միշտ կը փափաքինք երկար կեանք ունենալու: Տակաւին, յագուկ առիթներու ալ կը մաղթենք մեր նմաններուն երկար կեանք: Ծննդեան, գոարեղարձի առիթով, կամ այլ ուրիշ առիթներու երկար եւ

առողջ կեանք: Այսրեղ Դաւիթի խնդրանքը այդ էր: Պարզապէս երկար կեանք ունենալ: Եթ խօսքը որու համար է արդեօք: Նախ ըսենք, որ Ասքուածաշունչ Մաքեանի Հին Կրակարանի էջերը կը ներկայացնեն դէաքեր, որ Ասքուածային օրինութեամբ երկար կեանք ապրելու օրինակները: Այսօր ալ կը հանդիպինք մարդոց որոնք երկար կեանք ապրած են, ու տակաւին կապրին: Դաւիթի խնդրանքը երկար կեանք ունենալու գարիներու թիւին մէջ չէ, այլ՝ այն գրուած խոսքումին որ կապուած այն թագաւորին որ պիտի գար իր իսկ Դաւիթի շառաւիդէն, այսինքն՝ խօսքը կը վերաբերի նոյնինքն Յիսուս Քրիստոսի, որուն թագաւորութիւնը սերունդէ սերունդ:

Դաւիթ օրինութեան ու փառարանանքի երգեր պիտի ներբողէ Ասքուծոյ Իր սիրոյն եւ հաւաքարմութեան համար: Տեսէք, Դաւիթ իր ունեցած ու կրած նեղութիւններուն մէջ, նաև կը յիշէ Ասքուծոյ գուած խոսքումը, եւ այդ խոսքումին կապարումը, որուն համար ալ շնորհակալութիւն կը յայգնէ, ու Ասքուծոյ անունը կը ներբողէ Անոր հաւաքարմութեան համար: Ահա այդ խոսքումը կը կարդանք Ա Մնացորդաց 17:11-12 եւ 22:10 գլուխներուն մէջ. «Երբ քու օրերդ լեցուին, այսինքն՝ այս աշխարհէն մեկնումի պահի գայ, եւ քու հայրերուդ խառնուիս, այսինքն՝ թաղուիս, քեզմէ եփք քու սերունդը, քու սերունդէ մէկը պիտի բարձրացնեմ ու անոր թագաւորութիւնը պիտի հասպարեմ: Անկա ինծի գուն մը պիտի շինէ ու անոր աթոռը յաւիգեան պիտի հասպարեմ. ես անոր հայր պիտի ըլլամ, ու անիկա ինծի որդի պիտի ըլլայ, ու իմ ողորմութիւնս անկ պիտի չվերցնեմ, ինչպէս քեզմէ առաջ եղողէն վերցուցի: Զանիկա յաւիգեան իմ գանս մէջ ու իմ թագաւաւորութեանս մէջ պիտի հասպարեմ ու անոր աթոռը յաւիգեան հասպար պիտի ըլլայ»: Ահա Դաւիթին գրուած խոսքումը, որուն կապարումը պիտի ըլլար Յիսուս Քրիստոսով: Յիսուս Քրիստոս Դաւիթի շառաւիդէն իբրեւ մարդ, պիտի գար հասպարելու Ասքուծոյ թագաւորութիւնը, եւ շինելու համար Ասքուծոյ գունը: Այն գունը որ մարդկային ձեռքով շինուած պիտի ըլլար, այլ՝ անձեռագործ, որովհետեւ Ասքուած անձեռագործ գաճարներու մէջ կը բնակի: Ահա Ասքուածորդին՝ մեր Տէրն ու Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, Իր մահուամբ, ու մանաւանդ՝ յարութեամբ, մեր այս մարմինները իբրեւ գաճարներ պիտի մաքրագործէ, որպէսզի Ասքուծոյ համար բնակութեան վայր ըլլայ: Պողոս Առաքեալ այնքան պարզ ու մէկին պիտի ներկայացնէ ըսելով. «Միթէ չէք գիտեր, որ ձեր մարմինները գաճար են Ասքուծոյ, որ Քրիստոս զնեց Իր իսկ արեան զնով»:

Ուրեմն, զգուշ ըլլանք Ասքուծոյ գաճարը ըսպ այնմ պահելու, եւ Դաւիթի նման ու Դաւիթի հեկ անդադար ներբողելու Ասքուծոյ սուրբ անունը եւ օրը օրին մեր ուխսը կապարելու: